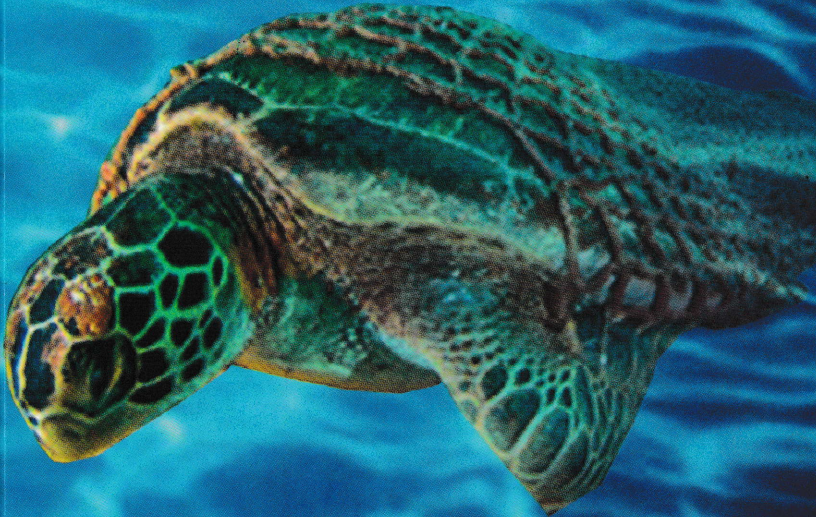

**IV. ULUSAL
(ULUSLARARASI KATILIMLI)
DENİZ KAPLUMBAĞALARI
SEMPOZYUMU**

**BİLDİRİ ÖZETLERİ
KİTABI**

**11 - 13 EKİM 2012
ÇANAKKALE**

Dalyan-İztuzu Kumsalı'nda Deniz Kaplumbağası (*Caretta caretta*) Yuvalarının Korunması İçin Geliştirilen Kafesleme Yöntemi

Mücahit SEÇME¹, Çisem SEZGİN¹, Fatih TIRAŞ¹, Sevil ELBİR¹, Çiğdem FAK¹, Fatih POLAT¹, Musa AZMAZ¹, Yakup KASKA²

¹ Pamukkale Üniversitesi, Deniz Kaplumbağaları Araştırma Merkezi (DEKAMER), Denizli- Türkiye

² Pamukkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Denizli-Türkiye

mehter_secme@hotmail.com, dekamer@pau.edu.tr

Türkiye kumsallarında deniz kaplumbağaları koruma çalışmaları kapsamlı olarak 1988 yılında başlamış ve günümüzde de devam ettirilmektedir (Canbolat, 2007; Durmuş ve Güçlü, 2009; Kaska ve ark., 2008, 2010, 2011). Dalyan-İztuzu kumsalındaki deniz kaplumbağası yuvaları için en büyük problem tilki ve porsuk predasyonlarıdır. 2012 yılı üreme sezonu boyunca yapılan arazi çalışmalarında predasyona karşı bütün yuvalar kafeslenmekte ve her gün kontrol edilmektedir. Bu kafesleme işlemleri 2010 yılı üreme sezonunda 1*1m kum altı kafesleme şeklinde yapmıştır (Kaska ve ark., 2010). 2011 yılı üreme sezonunda ilk defa denenen bir yöntem de kum altı kafeslere ek olarak yuvanın 4 kenarına da 15 cm'lik yan kafesler eklenmiş ve bunlar kum altı kafeslere klipslerle ortadan tutturulmuştur (Kaska ve ark., 2011). Predasyon ağırlıklı olarak tilki tarafından gerçekleştirildiği gözlemlenirse de 2012 yılı üreme sezonunda daha önceki yıllara göre porsuk predasyonlarında artış gözlenmiştir. Sabah yapılan arazi çalışmalarında yuvaların kontrolü sırasında kafes altına sıkışan porsuk görüntülenmiş ve fotoğrafları çekilmiştir. Tilki ve porsuğun yan kafesin de altından geçerek yuvaya ulaştığının gözlenmesi üzerine yan kafeslerin boyları 10 cm daha arttırılmış ve 25 cm'lik yan kafesler kullanılmaya başlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deniz kaplumbağaları, Dalyan Kumsalı, *Caretta caretta*, predasyon, koruma

Kaynaklar:

1. Canbolat, A.F., (2007). Köyceğiz-Dalyan ve Fethiye Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Deniz Kaplumbağası (*Caretta caretta*, *Chelonia mydas*) ve Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) Popülasyonlarının Araştırılması ve Korunması Projesi Hizmet Alımı İşi Projesi. Destekleyen, Çevre ve Orman Bakanlığı-Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Muğla Özel Çevre Koruma Müdürlüğü, Muğla, 148 s.
2. Durmuş, H., ve Güçlü, Ö. (2009). Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi, Dalyan (İztuzu) Kumsal Alanında 2009 Yılı İçin Deniz Kaplumbağaları (*Caretta caretta*, *Chelonia mydas*) ve Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) Popülasyonlarının Korunması Ve İzlenmesi Projesi. T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Ankara.
3. Kaska, Y., Sözbilen, D. ve Sarı, F. (2008). Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi, Dalyan (İztuzu) Kumsal Alanında 2008 Yılı İçin Deniz Kaplumbağaları (*Caretta caretta*, *Chelonia mydas*) Ve Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) Popülasyonlarının Korunması Ve İzlenmesi

Projesi. T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Ankara. 978-9944-0847-1-0.

4. Kaska Y., Düşen, S., Baskale E. Sarı, F. ve Ulubeli, A.S. (2010). Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi, Dalyan (İztuzu) Kumsal Alanında 2010 Yılı İçin Deniz Kaplumbağaları (*Caretta caretta*, *Chelonia mydas*) Ve Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) Popülasyonlarının Korunması Ve İzlenmesi Projesi. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Ankara
5. Kaska Y., Baskale E. ve Fak Ç.(2011). Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi, Dalyan (İztuzu) Kumsal Alanında 2011 Yılı İçin Deniz Kaplumbağaları (*Caretta caretta*, *Chelonia mydas*) Ve Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) Popülasyonlarının Korunması Ve İzlenmesi Projesi. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Ankara